

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Прудніков В. Ф.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри підприємництва, організації виробництва та
теоретичної і прикладної економіки
Український державний хіміко-технологічний університет*

Кудрявцев І. Д.

*здобувач вищої освіти магістерського рівня
спеціальності 051 – Економіка
Український державний хіміко-технологічний університет
м. Дніпро, Україна*

Розвиток економіки є однією з конституційних обов'язків органів влади. В Конституції України визначено [1]:

– До повноважень Верховної Ради належить: «затвердження загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно – культурного розвитку, охорони довкілля» (ст. 85, п. 6);

– Кабінет Міністрів України: «забезпечує проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики, політики у сферах освіти, науки, охорони природи» (ст.116, п.3).

Реалізація фінансової, інвестиційної політики, загально-державних програм економічного та науково-технічного розвитку безпосередньо пов'язано з напрямком інноваційного розвитку економіки. У свою чергу, виконання органами влади конституційних обов'язків спирається на наявність законодавства, що визначає інноваційний розвиток економіки.

Національне інноваційне законодавство включає Закони України: «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні», «Про інвестиційну діяльність», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інші нормативно-правові акти, які визначають правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності України.

Зміст ряду законодавчих актів вимагає доповнення і зміни окремих статей, а також розробку нових законів. Міністерством освіти і науки України проводиться робота з перегляду законодавства. В основному, ця

робота спрямована на наукову і науково-технічну діяльність. У той же час, в цілому інноваційна діяльність охоплює більш широкий спектр напрямків розвитку підприємства. Засновник інноваційної економіки Й. Шумпетер визначив 5 комбінацій факторів, які визначають інноваційний розвиток:

1. Виготовлення нового блага / нової якості блага;
2. Впровадження нового способу виробництва;
3. Освоєння нового ринку збуту даної продукції;
4. Отримання нового джерела сировини або напівфабрикатів;
5. Проведення відповідної реорганізації ринку / підприємства.

Нормативно-правовим актом, який регулює відносини в сфері здійснення конкретної інноваційної діяльності є Закон України «Про інноваційну діяльність» (ЗУ) від 4 липня 2002 року. У свою чергу він потребує значної переробки з урахуванням сучасного розуміння інноваційних процесів.

Можна відзначити такі напрями вдосконалення цього закону:

1. Приведення змісту основних понять до існуючих в Керівництві Осло (методологічні рекомендації щодо збору та аналізу даних стосовно інновацій) і методології Державної служби статистики України. Існуючий ЗУ, прийнятий в 2002 році, останні зміни внесені в 2012 році. З моменту прийняття ЗУ по теперішній час ОЕСР і Євростатом розроблено та вдосконалено Керівництво Осло, більшість положень якого використовується при статистичних обстеженнях інноваційної діяльності в Україні. У той же час, ряд таких положень в Україні не мають законодавчого підґрунтя. У таблиці наведено порівняння змісту деяких положень ЗУ з Керівництвом Осло і методологією статистики в Україні з інноваційної діяльності.

Таблиця 1

Порівняння змісту деяких положень в різних документах [2, 3, 4]

№ п/п	Керівництво Осло	ЗУ «Про інноваційну діяльність»	Статистика ... «Наукова та інноваційна діяльність України»
1	2	3	4
1	Інноваційною діяльністю є всі наукові, технологічні, організаційні, фінансові та комерційні дії, які реально призводять до здійснення інновацій або задумані з цією метою.	Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;	Інноваційна діяльність – це комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових та маркетингових заходів, які спрямовані на створення та впровадження інновацій

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
2	Розрізняють чотири типи інновацій : продуктові, процесні, маркетингові та організаційні.	Розрізняють тільки продуктові і процесні інновації , які є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології чи продукції.	Розрізняють технологічні (продуктові та процесні) і нетехнологічні (організаційні та маркетингові) інновації.
3	Інноваційним підприємством є підприємство, яке впровадило якусь інновацію за період часу, встановлений при обстеженні.	Інноваційне підприємство – це підприємство, що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти і (або) продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 відсотків його загального обсягу продукції і (або) послуг;	Введено поняття інноваційно – активне підприємство .

Як видно з таблиці (п. 1,2) зміст ЗУ зосереджено в основному на нову продукцію і нові технології, які є результатом інноваційних проектів. Це звужує сферу оцінки інноваційної діяльності та вимагає внесення зміни в ЗУ.

2. Зовсім по різному (таблиця, п.3) трактується поняття «інноваційне підприємство» в ЗУ і в Керівництві Осло. Практично, інноваційних підприємств, відповідних ЗУ в Україні немає. Дане визначення є суто декларативним і його необхідно переглянути.

3. Спочатку ЗУ містив Розділ V «ОСОБЛИВОСТІ В ОПОДАТКУВАННІ ТА МІТНОГО РЕГУЛЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ», який згодом був повністю виключений. У більшості розвинених країн розроблені системи податкового стимулювання інноваційної діяльності. Фінансова підтримка, пов'язана з бюджетними або кредитними коштами має обмежені можливості, які необхідно розширювати за рахунок усіх форм стимулювання і, зокрема, податкового.

Як видно з вищесказаного, ЗУ вимагає значної переробки або прийняття нового закону з урахуванням напрацьованого зарубіжного і вітчизняного досвіду інноваційного розвитку економіки.

Література:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

3. Руководство Осло. Рекомендации по сбору и анализу данных по инновациям. – 3-е изд., совместная публикация ОЭСР и Евростата. М.: Центр исследований и статистики науки, 2006. 192 с

4. Методологічні пояснення до розділу «Економічна статистика / Наука, технології та інновації». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/ind_met.html

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/28>

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАВДАНЬ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Рега А. М.

*здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 081 – Право*

Чернівецький юридичний інститут

Міжнародного гуманітарного університету

*Науковий керівник: **Бабій А. Ю.***

кандидатка юридичних наук, доцентка,

доцентка кафедри юриспруденції

Чернівецький юридичний інститут

Міжнародного гуманітарного університету

м. Чернівці, Україна

Класифікація завдань судових експертиз у теорії криміналістики здійснюється з урахуванням широкого розуміння їх поняття як мети, що визначена за певних умов і досягається розробленими у науці способами. Зокрема, І.В. Гора та В.А. Колесник здійснюють класифікацію судових експертиз за предметно-об'єктно-методною підставою [1, с. 91], яка на сьогодні широко використовується як у науковому аналізі, так і в практичній діяльності. Відзначаючи позитивні сторони запропонованої класифікації, яка дозволила систематизувати усю сукупність експертних завдань за класами, родами, видами і підвидами судових експертиз, потрібно вказати, що сучасний розвиток наукового знання, зокрема включення інтеграційних процесів у структуру експертного пізнання, поставив перед вченими проблему пошуку нових підходів до аналізу та оцінки завдань судових експертиз.